

Биљана Стојановић, МА

О ДРЖАВНОЈ МАТУРИ и ЗАВРШНОМ ИСПИТУ

Шта је државна матура и завршни испит?

ДРЖАВНА МАТУРА	ЗАВРШНИ ИСПИТ
<p>Обавезан испит којим се:</p> <p>→завршава четворогодишње средње образовање и васпитање;</p> <p>→проверавају постигнућа ученика (знања, вештине, ставови и способности) на крају четворогодишњег средњег образовања и васпитања;</p> <p>→утврђује спремност ученика за наставак образовања на високошколској установи.</p> <p>Врсте матуре: општа, уметничка и стручна.</p>	<p>Обавезан испит којим се:</p> <p>→завршава трогодишње средње стручно образовање и васпитање;</p> <p>→проверава да ли је ученик стекао стручне компетенције прописане стандардима квалификација за одговарајући образовни профил.</p>

Којим законима и подзаконским актима је регулисана државна матура и завршни испит?

- Закон о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020)
- Закон о средњем образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/2020)
- Закон о високом образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67 /2019, 6/2020 - др. закон)
- Правилник о програму опште и уметничке матуре ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", број 11/2017),
- Правилник о програму стручне матуре и завршног испита ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", број 1/2018).

Ко има право да полаже државну матуру и завршни испит?

Општа матура	Стручна матура	Уметничка матура	Завршни испит
<p>Ученик након завршеног четвртог разреда општег средњег образовања и васпитања у гимназијама.</p> <p>Ученик након завршеног четвртог разреда средњег стручног или уметничког образовања и васпитања има право да полаже ову матуру или њен део.</p>	<p>Ученик након завршеног четвртог разреда средњег стручног образовања и васпитања.</p> <p>Право имају и одрасли кандидати под условом да савладају програм трогодишњег средњег стручног образовања и васпитања, програм за стицање потребних компетенција.</p>	<p>Ученик након завршеног четвртог разреда средњег уметничког образовања и васпитања.</p> <p>Право имају и одрасли кандидати под условом да савладају програм трогодишњег уметничког образовања и васпитања, програм за стицање потребних компетенција.</p>	<p>Ученик након завршеног трећег разреда средњег стручног образовања и васпитања.</p> <p>Одрасли након савладаног програма средњег стручног образовања за одрасле.</p>

На који начин се полаже државна матура и завршни испит?

На целој територији Републике Србије ученици полажу испите у исто време, према плану који је утврђен календаром образовно васпитног рада за средњу школу.

<i>Општа матура</i>	<i>Стручна матура</i>	<i>Уметничка матура</i>	<i>Завршни испит</i>
Писаним путем - попуњавањем теста.	Писаним путем - попуњавањем теста + матурски практични рад.	Писаним путем - попуњавањем теста + извођење/ практични рад.	Практични испит којима се проверавају стручне компетенције прописане стандардом квалификација.

Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом полажу државну матуру у складу са својим моторичким и чулним могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета.

Ученици, припадници националних мањина државну матуру полажу на језику на коме су стицали образовање и васпитање (ти језици су: албански, босански, бугарски, мађарски, румунски, русински, словачки, хрватски), а могу да се одреде да цео матурски испит или један део полажу и на српском језику.

Где се полаже државна матура и завршни испит?

Државна матура се полаже у школи коју је ученик похађао.

Завршни испит се полаже у школи и простору који има услове за реализацију завршног испита.

Када је ученик положио државну матуру?

Положио је када положи све испите из обавезног дела државне матуре.

Шта ученику омогућава положена државна матура?

Положена државна матура омогућава ученику наставак образовања, тј. образовање на високошколској установи, односно упис на основне академске и струковне студије.

Када ће бити по први пут спроведена државна матура и завршни испит?

ДРЖАВНА МАТУРА	ЗАВРШНИ ИСПИТ
Први пут ће бити организована на крају школске 2021/2022. године, тј. у јуну 2022.	Први пут ће бити организована на крају школске 2020/2021. године, тј. у јуну 2021.

Шта чини садржај државне матуре?

→ **Листа општеобразовних наставних предмета** - наставни предмети за које су дефинисани и усвојени¹ општи стандарди постигнућа за крај општег средњег и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета – Српски језик и књижевност/ Матерњи језик и књижевност, Српски као нематерњи језик, Страни језик, Математика, Историја, Географија, Биологија, Физика и Хемија.

→ **Уметнички наставни предмети** који су утврђени наставним планом и програмом/ програмом наставе и учења².

→ **Стручни предмети** који су прописани правилником за сваки образовни профил³.

¹Правилник о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета ("Сл. гласник РС", број 117/2013).

²Правилник о програму опште и уметничке матуре ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", број 11/2017).

Како изгледа структура државне матуре?

ОБАВЕЗНИ ДЕО			ИЗБОРНИ ДЕО
Обавезан део за све ученике. Ученик је положио државну матуру ако положи све испите из овог дела.			Ученик се добровољно пријављује за овај део државне матуре.
Општа матура	Стручна матура	Уметничка матура	Ученик бира са <i>Листе</i> оне предмете које је високошколска установа, на којој планира да настави образовање, навела у конкурсу. У овом делу ученик не може да бира предмете које је полагао у оквиру обавезног дела. Број изабраних предмета је неограничен. Ученик је у обавези да пријави полагање изборног дела, али има и могућност да одустане у року који је наведен у календару за полагање државне матуре.
<p>→<i>Српски језик и књижевност/ Матерњи језик и књижевност</i> (полажу ученици који су образовање стицали на једном од 8 језика).</p> <p>→<i>Математика</i> – обавезна је за све ученике који су је учили више од две године. Ученици који су овај предмет учили две и мање година могу да полагају математику ИЛИ да са <i>Листе</i> изаберу други предмет.</p> <p>→<i>Предмет по избору</i> – ученик бира предмет са <i>Листе</i> (не може да изабере исти предмет који је изабрао уместо математике).</p>	<p>→<i>Српски језик и књижевност/ Матерњи језик и књижевност</i> (полажу ученици који су образовање стицали на једном од 8 језика).</p> <p>→<i>Математика</i> – обавезна је за све ученике који су је учили више од две године. Ученици који су овај предмет учили две и мање година могу да полагају математику ИЛИ да са <i>Листе</i> изаберу други предмет.</p> <p>→<i>Предмет по избору</i>- ученик бира стручни наставни предмет у складу са правилником.</p> <p>→<i>Матурски практични рад.</i></p>	<p>→<i>Српски језик и књижевност/ Матерњи језик и књижевност</i> (полажу ученици који су образовање стицали на једном од 8 језика).</p> <p>→<i>Предмет по избору</i> – ученик бира предмет са <i>Листе</i> (не може да изабере исти предмет који је изабрао уместо математике).</p> <p>→<i>Уметнички наставни предмет</i> у зависности од врсте средњег уметничког образовања.</p>	

Која је структура тестова на државној матури?

→Тестови из општеобразовних наставних предмета су следеће структуре: 40 задатака и то 10 задатака са основног, 20 задатака са средњег и 10 задатака са напредног нивоа. Задаци се различито бодују, вреднују а сваке године ће се одређивати минимални број бодова за сваки наставни предмет.

→Тест за проверу стручно-теоријских знања садржи највише 50 задатака а ученик је положио уколико оствари минимално 50,5% од укупног броја бодова.

³Правилник о програму стручне матуре и завршног испита ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", број 1/2018).